

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

za pošilj. na dom 20 h in
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven tistih nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravištkega telefona št. 188.

Usenemška jez. Celovec, 23. jan.

Jezikovni ukaz kranjskega dež. odbora je hudo razburil celovške Velenemce. Sobotne „Freie Stimmen“ kar besne in si ne morajo potolažiti razburjenih živcev:

Na, tu imate! Cesar vsa politična modrost ni mogla skupaj spraviti za celo državo, je ustvaril izbruh velemodišljivosti kranjskega deželne odbora za južne alpe: dežele: državni jezik. Kranjski dež. odbor je dekretiral, in po slovenskih profesorjih pri kislem cvičku z jokom in stokom fabricirana novoslovenščina (!) koraka zmagovalno k modri Adriji in čez snežene Karavanke! Dejstvo, da te novoslovenščine celo večidel Slovanov ne razumi, nič ne de. Tudi volapük se mora šele naučiti. Le kulturne države rabijo kulturni jezik; za Kranjsko in meječe dežele zadostuje jezik, za katerega eksistenco vedo onstran črnorumenih mejnikov le posebno vestni jezikovni preiskovalci. Najnovejši jezikovni ukaz (Sprachen Ukas) kranjskega dež. odbora je le v Avstriji mogoča neumnost; ali ukaz se mora premostriti tudi z druge, ne samo s patološke strani. Kajti dasiravno je blaznost, pa je v nji vendar le metoda.

Ko so „Freie Stimmen“ tako ozmerjale kranjski deželni odbor in slovenski jezik, pozivljajo štajarski in koroški dež. odbor, da naj naučita kranjske deželne mogotce — „mores“. Kajti vlada ne bo najbrž „nad zblaznelimi voditelji uradov v ubogi kranjski deželi proglasila jezikovne kuratele“. Poučiti bo tudi treba „naše“ (nemške) občine, kako naj nastopajo proti „novoslovenskemu državnemu jeziku“. Nadalje pravi člankar, da imamo Slovenci se zahvaliti nemški kulturi, in da smo čudno predrzni, če se drzemo na tak neumen način izivati javno pozornost. Slovenci smo „Zwerg-volk“ (pritlikavi narod) gospodarstveno popolnoma uničen, kar posebno kaže polom „delniške pivovarne v Zalcu in Laškem“. Člankar potem citira „Slovenca“ o razmerah pri tej družbi ter pravi, da so to zakrivili „voditelji“. „V resnici je treba lahkomiselnosti, brezvestnosti brez primera, da se v očigled takih žalostnih dejstev morejo dobiti predpustne misli za izdajo jezikovnega ukaza, ki je očitna neumnost.“

Ne vemo sicer, ali je člankar že popolnoma znorel, ali še-le bo, najbrž mu je rdečica na njegovem bakrenem nosu stopila v možgane, ali vzlic temu ne moremo razumeti, kaj briga jezikovni ukaz pivovarniška delniška družba. Iz vsega pa je vendar razvidno, kako hudo je zadel ta jezikovni ukaz koroške nemške mogotce. Pa se bodo morali tudi tega privaditi!

Srbsko - avstrijski konflikt.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Belgrad, 22. jan.

Ravno v trenutku, ko je vse kazalo, da je Avstrija popustila v svojih zahtevah in da se bodo nadaljevala prekinjena pogajanja za trgovinsko pogodbo s Srbijo, je padel kakor iz jasnega neba glas, da je Avstrija vrnila 4 transporte srbskih svinj, namenjenih za Pešto. Ta prva represalija z avstrijske strani je povzročila poleg iznenadenja tudi veliko ogorčenje, posebno med trgovskimi krogi, ki so bili takoj gotovi, da na represalije odgovore z represalijami. Takoj so sklenili, pozvati vse trgovce iz cele dežele na shod v nedeljo, 28. t. m., da sklenejo, kako odgovoriti na to prvo odredbo od strani Avstrije. Ker pa bodo 28. t. m. občinske volitve v celi deželi, je ta shod odložen za nekaj dni. Medtem so takoj nekateri trgovci svoja naročila pri posameznih avstrijskih trgovcih odpovedali. Na shodu trgovcev bo sprejet predlog, da vsak trgovec odpove svoja naročila pri vsaki avstrijski trgovki. Ta predlog bo, soditi po razpoloženju trgovcev, brez dvoma sprejet. Na ta način bodo trpele veliko škodo mnoge avstrijske trgovke, ki so delovale s Srbijo.

Izvoz srbskih svinj se po dogovoru ne more ustaviti drugače, kakor če se na njih pokažejo znaki bolezni. Ker v celi Srbiji ni nobene bolezni, bi izvoz tudi ne mogel biti ustavljen. A dunajska vlada se je poslužila še drugega sredstva. Pri avstrijskem poslaništvu v Belgradu imajo posebnega živinozdravnika.

Zivinske potne liste one živine, ki se izvažajo, mora en vizitirati, ker se brez njegovega „viza“ vrača živina iz Zemuna. Dunajska vlada je odredila svojemu živinozdravniku v Belgradu, da naj takoj odide iz Belgrada. Trgovcem, ki prihajajo v konzulat vizirati živinske potne liste, odgovarjajo ondi, da se jim potni listi ne morejo

vizirati, ker je živinozdravnik na dopustu. Na ta način je izvoz živine iz Srbije onemogočen, dokler se ne vrne avstrijski živinozdravnik; a tega so zato poslali na dopust, da se kmalu ne vrne. Na ta način je dunajska vlada zaprla mejo srbskemu izvozu. Tudi doslej se je včasih zgodilo, da je bil živinozdravnik na dopustu, a so pot. liste v takih slučajih vizirali konzulatni uradniki.

Ker se sedaj ni zgodilo tako, potrjuje vse v prepuščanju, da je to začetek tega, kar misli dunajska vlada začeti proti Srbiji, da bi je primorala, da sprejme njene zahteve v prasanju srbsko-bolgarske carinske zveze, katere je srbska vlada definitivno odbila.

Rok sedanji srbsko-avstrijski trgovinski pogodbi poteče 1. marca, čez 37 dni, in nihče v Srbiji ni veroval, da bo dunajska vlada začela z represalijami te vrste pred rokom, v katerem poteče pogodba. V toliko je v vseh krogih ta korak avstrijske vlade našel največje ogorčenje, ki bo vodilo do trdnjše sklepe, da je v borbi vzdržati do konca in da je pričakovati velike materialne škode, ki pa bo za Avstrijo še večja.

Časopisje z ogorčenjem piše o tem neopravičenem koraku dunajske vlade, ki je pa zgrešil cilj ravno vsled tega, ker take represalije z avstrijske strani, ko je še v polni veljavi trgovinska pogodba, napotujejo srbsko vlado, da ostane pri svojem sklepu; ako opusti Srbija na ljubo Avstriji carinsko zvezo z Bolgarijo, ki je stala mnogoletnega dela, bi Srbija izgubila na obe strani, med tem ko bi Avstrija neovirano lahko zaprla mejo srbskemu izvozu, kakor je to storila tudi sedaj, ko bi tega še ne smela.

Borba je pogoj, da se pride do miru in po takih šikanah Srbija in Belgarija nimata druge poti; ponujeno borbo morata sprejeti, hočeš, nočeš; a kdo bo iz te borbe dveh malih balkanskih držav z eno velesilo izšel kot zmagalet, bo pokazala prihodnost.

Eno je brez dvoma, da bodeta obe vojskuječi se stranki pretrpeli težke izgube.

Preosnova Gautschevega ministrstva izjalovljena.

Gautschev načrt, da vstopita v ministrstvo dr. Derschatta in dr. Pacak, se je po najnovejših dunajskih poročilih izjalovilo.

Včeraj je zborovala mladočeška parlamentarna komisija, da se izjavi, ali naj postane dr. Pacak minister ali ne. Sklenili so, da sme dr. Pacak kot zaupnik stranke postati češki minister, ako izpolni vlada

češke želje, namreč ustaovitev češkega vseučilišča na Moravskem in pa češki notranji uradni jezik. Ker pa Gautsch ni mogel dati tega zagotovila češkim zaupnikom dr. Pacaku, dr. Kramaru in dr. Stranskemu, ki jih je skupno zaslišal, so izjavili, da dr. Pacak ne more postati minister.

Mladočeški pa tudi izjavljajo, da bodo ugovarjali, ako vstopi v ministrstvo dr. Derschatta, ne da bi vstopil tudi dr. Pacak, ker bi Derschattov vstop pomenjal, da se je dala prednost Nemcem. V parlamentarnih krogih sodijo, da tudi dr. Derschatta ne vstopi v ministrstvo.

Kljub temu, da je za zdaj ponesrečil Gautschevo poizkus, da izpremeni svoje ministrstvo v parlamentarno, pa le sodijo, da prične vlada v tem oziru nova pogajanja s strankami.

Včeraj zvečer je zborovala na Dunaju mladočeška parlamentarna komisija. Dr. Pacak je poročal o svojih pogajanjih z vlado in s poslanci dr. Derschatto, Pradejem in Chiarijem. Pacakovemu poročilu je sledila stvarna razprava, v kateri so naglašali, da sme v imenu stranke postati Pacak minister le, ako upošteva vlada češke zahteve glede drugega češkega vseučilišča na Moravskem in pa češkega notranjega uradnega jezika. Pač pa sme vstopiti dr. Pacak v ministrstvo, a le na svojo pest in na lastno odgovornost. Dr. Pacak je izjavil, da na lastno odgovornost ne postane minister in se ukloni sklepu svojega kluba. Mladočeški klub je podal izjavo, da za zdaj predsedništvo mladočeškega kluba ne odpošlje svojega zastopnika v ministrstvo. Položaj na levi namreč ni še jasen in nastajajo tudi velike zapreke o volivni preosnovi. Mladočeški poslanci pozdravljajo z veseljem stremenje vlade, da bi se sporazumeli Nemci in Čehi, a čas za skupen nastop Nemcev in Čehov še ni prišel. Mladočeški klub bo prejel slej nastopal za volivne preosnovo po načelih splošne, enake in direktne volivne pravice. Izjave so odobrili po daljši razpravi soglasno.

„Zeit“ izjavlja, da med vstopom dr. Derschatta in dr. Pacaka v ministrstvo ni nikake zveze. Čehi imajo že svojega zastopnika v ministrstvu, a Nemci ne. Gautsch pa polaga tako veliko važnost na nemško zastopstvo v ministrstvu, da z ozirom na Čeha ne bo izpremenil svojih načrtov.

Epizoda na dvornem plesu.

Nadvojvoda Leopold Salvator se je s sobotnega dvornega plesa naenkrat odstra-

LISTEK.

„Morje, morje!“

Portugalska novela. — Po nemškem priredil F. K.

Prvikrat jo je videl — črnolaso Evfrozine Santeiros — Pedro Barbosa na visokem železnem mestu, ki veže Oporto s predmestjem Villa Nova de Gaia.

Obstal je in zrl ter hitel za njo, sledeč ji po vseh ulicah in trgih. Šla je z očetom svojim, Rodrigueзом Santeiros, plaha in otožna v bolnišnico Dos Alienados.

„Gotovo običeta kakega ubogega bolnika“, geveril je sam seboj Pedro Barbosa. Pozabil je že, da je šel zjutraj iz doma z namenom, nakupiti stvari za ladjo, kar jih potrebuje pri ribjem lovu. Sel je v malo preprosto gostilno, naročil si kozarec sladkega vina ter sedel k nizkemu oknu temne gostilniške sobe, tako da je lahko opazoval bolnišnico nasproti.

Počasi je srkal rujno kapljico. Pri zadnjem požiru je zaklical:

„Hola, gostilničar! Se eno kupo! Vaše

vino je dobro, a moja žeja uprav velika.“

Stari Angelo Gambi se je razkoračil, postavil pred gosta vnovič polno kupo ter se nasmehnil, rekoč:

„Imate posebno srečo! Bil je prvi kozarec iz soda, in to veste, kdor tega dobi, izpolni se mu ena želja!“

Pedro je pogledal starca ter se mu pomenljivo nasmehal, položil na mizo srebrn denar ter se neprestano oziral skozi okno.

Hlastno je popil drugo kupo, pogledal na uro in hitro vstal. Dve celi uri je zamudil same zaradi dvojice črnih, ognjenih oči! Kako je mogel biti tako brezumen, tako otročji!

„Zdravi, gostilničar“, je še zaklical med vrati, ozrl se še enkrat proti bolnišnici in žvižgajoč napev narodne pesmice se je izgubil v gneči na ulici.

Tretji dan po tem je prišel Pedro Barbosa v malo ribiško vasico ob morskem obrežju. Vas se je imenovala Espinho. Pred dobrim letom se je omožila njegova sestra z ribičem Gesino, ki je imel v tej vasi borno koč. Mož ji je umrl vsled pljučnice,

katere si je nakopal med levom na sardine, ko ga je zalotil vihar na morju. Pedro je obljubil, da bo pomagal vdovi zlasti pri vzgoji otrok. To mu bo tem lažje, ker je sam izurjen mornar, poleg tega pa zna spretno izdelovati različne lesne izdelke, rezbarije, lesene kipe i. dr. Vse take stvari radi kupijo in dobre plačajo tujci, ki vsako leto obiskujejo Espinho zaradi krasne lege in vedno stanujeje v omenjeni ribiški vasi, odkoder je zlasti pripraven kraj za morske kopeli.

Precej oddaljena od morskega obrežja stoji koč vdove Gesina; nizka je in mala, okna tako ozka, da se skozi nje ne vidi niti morje. Le v tihih nočeh se sliši bučanje ali vihar, ali pa skrivnostno pljuskanje morskih valov, ki se s silo zaganjajo ali pa nalahko objemajo morske obrežje, kjer stoji vasica.

Tujci le poredkoma zahajajo v malo vdovino koč, dasi je bivališče prav snažno in lično odnotraj. To store le, ako ni v novih hišah tik obrežja več prostora za bivanje.

Glavni dehodek prebivalcev je lov na

sardine. Seveda jim mnogo pripomore k blagostanju denar, ki ga dobe od tujcev.

Le vdova Gesino je ostala vedno ubožna, ker so se vsled oddaljenosti njene koče od morja tujci le malekdaj oglašali pri njej. Ona je najubožnejša v vasi Espinho.

Pedro Barbosa je zamišljen stal ob morskem obrežju, na katerem so bila lična bivališča, ter zrl na bleščečo gladino sinjega morja, čigar površina se je kot srebro lesketala ob jasnih solčnih žarkih. Vrnivši se je vstopil s prekrizanimi rokama pred vdovo Gesino ter jo vprašal:

„Kdo je lastnik one bele hiše tik obrežja z visokimi okni in rdečimi okraski, vsa okna polra cvetic?“

„Rodriguez Santeiros.“

„Gotovo ima mož mnogo premoženja?“

Vdova je molče pritrdila.

„Premoženje, denar in srečo ima. Bil je prejšnje čase ravno tako ubog, kot vsi drugi, in se preživljal z ribištvom. Imela pa je njegova hišica prost in lep razgled na morje, zato so se tujci kar trgali za stanovanja pri njem ter mu plačevali velike vsote za najemščino. Ko so vas razširili in

nil, kar je zbudilo občno senzacijo. Poroča se, da se je cesar, ko je opazil nadvojvoda v dvorani, zelo vznemiril, nakar je nadvojvoda s svojo soprogo dvorano takej zapustil. Znano je, da je Leopold Salvator tisti nadvojvoda, katerega je predlagal Sternberg za regenta na Ogrskem.

Notranji politični položaj.

Stalni obrtni odsek je včeraj odobril §§ 1 do 25 in §§ 36, 37 in 38 obrtne novele. Pri seji je bil navzoč tudi načelnik trgovskega ministrstva grof Aueršperg.

V Celovcu so zbirali včeraj koroški državni poslanci Dobernig, Gratzhofer, Hinterhuber, dr. Lemisch, Orasch, Tschernigg, Seifritz in Wernisch, ki so člani nemške ljudske stranke. Razpravljali so o političnem položaju. Glede vstopa dr. Derschatta v ministrstvo so izjavili, da ne zavzamejo stališča, dokler ne poroča o tem strankino načelnikstvo. Izjavili so tudi, da ostane še nadalje dr. Derschatta voditelj stranke.

V zadevi glavne pogodbe med zastopniki vlade in Lloyda so se dozdej sporezumele v zadevi lečitve prometne službe ob dalmatinskem obrežju in o določitvi voženj. Odobrili so tudi pogodbe med pašo in vojno upravo.

Rdeči med seboj.

Razpor med češkimi in nemškimi soc. demokrati je vedno hujši. Doslej so se vedno izgovarjali, da jih ločijo taktični oziri. Sedaj so pa brnski nemški socialni demokrati vrgli iz svojega zborovališča soc. demokratskega poslanca dr. Hybeša, ket „češkega socialista“. — Pri nas pa g. Etbin tako rehnj proti narodnostnemu boju, češ da je to stvar meščanskih strank, ki nimajo drugega dela. Sedaj pa vidimo, da tudi soc. demokrate že nimajo drugega dela. Taka je njihova enakest!

Ali se res pripravlja na Balkanu vihar proti naši državi?

Berolinska „Vossische Zeitung“ poroča: Meseca julija 1904 so se korenito izpremenile razmere ob sandžaški meji. Srbija in Crnogora sta sklenili zvezo, naravnost naprejeno proti Avstriji. Crnogorci se najeli v Italiji tajno posojilo za oboroževanje in posrečilo se jim je tudi dobiti na Italijanskem topev za šest baterij in dvanajst pozicijskih topov velikega kalibra. Jeseni je izvedel črnogorski knez Nikolaj poizkusno mobilizacijo svoje 24 bataljonev močne armade. Topovi sicer niso dešli pravočasno, a topničarjev je v Crnigori dovolj, ker so jih izurili na Italijanskem. Crnogorska armada šteje 20 000 mož, ki imajo nalogo, da v slučaju vojske preprečijo avstrijskim četam umikanje v oblnosko okrožje. Pri poizkusni mobilizaciji so bili navzoči v Crnogorci preoblečeni srbski in italijanski častniki, ki so jih porazdelili med posamezne bataljone. Z ozirom na to izzivanje namerava naša država pomnežiti svojo armade v Sandžaku in ob besansko-hercegovski meji.

Kriza na Ogrskem.

Z Dunaja poročajo, da silijo vojaški krogi na rešitev in konec ogrske krize. Razburila jih je carinska vojska s Srbijo, poizkusna črnogorska mobilizacija in druga nevarna znamenja proti naši državi na Balkanu. Baje so res pričeli resna pogajanja s koalicijske in

je predložil Fejervary vladarju Andrássy jevo spomenice o rešitvi krize. Danes ob vesti vladar Fejervaryja, če zasliši one ogrske politike, ki mu jih je nasvetoval ogrski ministrski predsednik. Fejervary ostane na vladarjevo povelje na Dunaju. Budimpeštanski višji glavar Rudnay ostane na svojem mestu, ker sta ga pregovorila Fejervary in Kristoffy.

Lugeška stolica je sklenila, da izrodi vladi prostovoljno vplačane davke, ko je Kristoffy dvakrat razveljavil odporne stoliske sklepe.

Stanje debrecinskega nadžupana Kovača se je poslabšalo. Rana na glavi se gnoji.

Carinski spor s Srbijo.

Budimpeštanski odsek za narodno gospodarstvo in preskrbo živil je sklenil naročiti budimpeštanskemu magistratu, naj napreši vlade, da develi trgovcem v gotovem času uvez že nakupljene srbske goveje živine. Ako pa vlada tega ne dovoli, naj odpre uvozu živine rumunsko mejo ali pa najemeji izvoz ogrske živine, ker bo drugače onemogočena preskrba Budimpešte z mesom. Srbski min. predsednik Stojanović pravi, da je kršila Avstrija pogodbo, ker je zaprla mejo za uvoz srbske živine. V bodočnosti bo mogoče Srbiji skleniti le take pogodbe z našo državo, ki bo jamčila, da se ne bo moglo nastopiti s silo proti Srbiji. Skoda za srbsko narodno gospodarstvo, ker je zaprla naša vlada srbsko mejo za uvoz živine, cenijo na 18 do 20 milijonov frankov. Da pokrijejo to izgubo, nameravajo znižati plače častnikom za 25 do 50%. Prvi vidni znak prepovedi uvoza srbske živine v našo državo je bil, da se je povišala vrednost zlatega denarja za 7 do 25 centimov.

Ogrski poljedelski minister baren Feilitzsch je prepovedal uvoz živine iz Srbije od 22. jan. t. l. nadalje, ker se je v 19 slučajih vsled živinskega prometa med Srbijo in Ogrsko zanesel vranični prisad na Ogrsko in ni kljub ponovnemu pozivu srbska vlada ničesar sterilizirala, da prepreči take slučaje. Zito prepevduje ogrska vlada uvoz in prevoz srbske rogate živine, ovac in koz skozi Ogrsko. Tudi uvoz in prevoz mesa skozi Ogrsko je prepovedan. Vsled vraničnega prisada in svinjske kuge se prepove tudi uvoz in prevoz srbskih prašičev skozi Ogrsko. Ker so „konstatirali“ pri srbski perutnini kuge in kolere, je prepovedan tudi uvoz in prevoz živin in zaklane perutnine.

Ogrski minister za notranje stvari je ukazal stoliškim uradom ob srbski meji, naj podpirajo živinsko zdravstvene organe in finančno stražo pri izvedbi prepovedi o uvozu srbske živine. Srbska narodna banka je baje sklenila zahtevati od vlade, naj kmalu konča spor z Avstrijo, ker se je bati pri nadaljnjem gospodarskem boju finančne katastrofe za Srbijo. Nekateri listi trdijo, da ima korist od srbsko-bolgarske carinske zveze Nemčija, ki vzpodbuja Srbijo, da se ne ustraši niti carinske vojske.

Srbsko-bolgarska carinska zveza in Turčija.

Turški komisar Sadik-paša je izročil bolgarski vladi dopis Turčije, v katerem izjavlja z ozirom na 1. 1904. sklenjeno turško-bolgarsko pogodbo svoje začudenje, da je sklenila Bolgarija carinsko zvezo s Turčijo, ne da bi bila prej obvestila Turčije. Bolgarska vlada ne namerava odgovoriti na ta dopis. Vladno bolgarsko glasilo „Novi Vek“ izjavlja, da je bila dozdej Avstrija napoti gospodarskemu razvoju Srbije. Carinska vojska bo osvebedila Srbijo in povzročila njen raz-

voj. Ako se umakne Srbija glede carinske zveze, bi imele to neprijetne posledice za Srbijo, ki bi bila kompromitirana kakor država, ker bi prelomila zvestobo Bolgariji in bi to omajalo zaupanje Srbije v inozemstvu.

Turčija je izjavila, da prekliče že dano obljubo o reviziji srbsko-bolgarske trgovinske zveze iz 1. 1890. Ako uveljavijo carinske zveze med Bolgarijo in Srbijo, bo zahtevala Turčija pri uvozu iz Bolgarije v Turčijo izpričevalo, da je bilo blago res izdelano v Bolgariji. Turčija je razposlala v tem oziru okrožnico na svoja poslaštva.

Srbski časniki in Košut.

Franjo Košut je napisal v časopisu „Budapest“ članek o avstrijsko-srbskem ednošaju, kjer zagovarja svobodo in emancipacijo balkanskih narodov. Srbski časniki so mu poslali zate sledečo brzojavko: „Srbski časniki izražajo Vam svojo zahvalo za tople simpatije, ki ste jih pokazali nasproti srbskemu narodu in zatrujejo popolno soglasje“. Vašim idejam o bodočnosti balkanskih narodov, ker bi bilo samo nadaljevanje tiste politike, ki jo je započel Vaš slavni oče. Srbski novinarji žele Vaši politiki popoln uspeh in Vam pošiljajo pozdrav s klicem „Zivela Ogrska!“

Košut je nato odgovoril sledeče: „Hvala za brzojavko! Ogrska država in Mažari žele živeti v srčnem prijateljstvu s svobodnimi in nezavisnimi balkanskimi državami. Franjo Košut.“

Srbski trgovci za carinsko zvezo z Bolgarijo.

Srbski veletrgovci so imeli v nedelje, 21. t. mes. shod, na katerem so se glasno sklenili, da pomorejo vladi pri sklepanju carinske zveze z Bolgarsko. Sklenili so, da v tem smislu izpremeni pisanje trgovski organ „Trgovinski Glasnik“, ki je od vsega srbskega časopisja edini pisal proti zvezi z Bolgarijo.

Srbski in bolgarski brzostrelni topovi.

Srbska častniška komisija, ki je po evropskih tvrdkah preizkušala brzostrelne topove, se v soboto, 27. t. m. vrne s poročilom v Belgrad. — V Sofijo sta prispeli 2 bateriji brzostrelnih topov, ki jih je Bolgarska naročila na Francoskem.

Kdo bo kitajski prestolonaslednik?

Kitajska cesarica vdova je določila, da morajo pripeljati pred njo ob nevem letu vse prince, pri katerih se je mogoče ozirati na prestolonasledstvo. Cesarica misli obdržati tri ali štiri take prince na dvoru in tekem časa izbrati enega za prestolonaslednika.

Rusija.

Iz Varšave poročajo, da nastepa vlada na Poljskem, kjer je proglašeno vojno stanje, z vsjo odločnostjo. Enajst anarhistov so ustrelili 20. t. m. v Varšavi in sicer je bil med njimi en sam Poljak, ostali so bili judje, dne 22. t. m. so pa ustrelili zopet 6 judov. V Varšavi govorijo, da čaka na smrt še 68 obsojenec.

V Žankaju, tavrjska gubernija, so izvolili Tatare 11 zastopnikov za vse mohamedanski shod, ki bo v Moskvi. Tatare zahtevajo, naj jim povrne posestva v Vakupu in naj dobe krimske Tatare pravice voliti člane duhovske gosposke, kakor tudi, da izpremene krimsko divizijo v krimski tatarski polk.

Med slovesnostjo blagoslovljenja vode v Carskem selu so prijeli dva revolucionarja, preoblečena za redovnice, ravno v trenutku, ko sta hotela prekorčiti vojaški kordon. Našli so pri njih ostre nabrušena bodala in mal aparat, čegar bistvo še ni znano.

Poročnik Schmidt, voditelj upora na Crnem morju, še ni ustreljen, ampak pride v kratkem pred vojno sodišče.

Iz Bukarešta poročajo, da so se uprli ruski mornarji v Reni na privlačnih ladjah. Oblasti so pezvale na pomoč tri kazaške oddelke. Prebivalstvo v Reni je razburjeno.

„New York Herald“ priobčuje iz Peterburga senačno novico, da je usoda vladivostskega brodevja skrivnostna. Brodovje, obstoječe iz treh ruskih križaric, je zapustilo sredi novembra Vladivostok in edplulo proti vzhodu Japonske. Križarice je spremljevalo več torpedovk. Poveljnikom torpedovk so ukazali, da morajo takoj utopiti vsako ladjo, na kateri bi se pojavili znaki nepokorščine in upora. O teh ladjah ni še do zdaj nikakega poročila. Zdej pa poročajo, da se je uprla meseca decembra posadka na „Gromoboj“, ki je pobegnila v neko japonsko pristanišče. Ruska vlada je naprosila Japonce, naj postrele vse na japonsko pobegle upornike.

V valškem in verškem okrožju na Livskem je končan upor vsled nastopa čet generala Orlova.

S Kavkaza poročajo, da so se odpeljali vojaki na vlak z nalogom očistiti suraški predor. Vlak je odpeljal vojske do postaje Rion, ki je oddaljena kakih 10 km od Kitajsa. Pri Kvirili so se spopadli vojaki z vstaji in je padlo mnoge upornikov. Kvirili gori. Upajo, da bo v kratkem zopet odprt promet z Batumom. V Ločiju so izročili uporniki orožje.

Turčija se pripravlja?

Bolgarskemu listu se iz Carigrada brzojavlja, da se pomnožuje turško vojaštvo na spornem turško-perzijskem ozemlju. 25 bataljonev, ki se se vzeli od 4. armenskega polka, je že tja odšlo. Zdi se, da je ta sfera zelo važna.

Stajerske novice.

Š Konje kupujejo, tako se nam poroča od Sv. Barbare niže Maribora, po zelo visokih tukaj nenavadnih cenah pri nas neki trgovci z Ogrskega Kmet Ignacij Bezjak je dobil za svojo kobilu 726 K. Nekateri so naredili še boljši kup. Kupca sta dva Mažari, mlajši govori mažarski, slovenski, hrvaški, nemški in jako dobro laški, šolo je pa obiskoval v Turinu. Za koga kupujejo naše najlepše konje ti laški govorci in v Turinu izšelani Mažari?

Š Električno razsvetljavo nameravajo napraviti v Konjicah.

Š Katol. polit. društvo za lenarški okraj priredi na svečnico, 2. februarja, ob 3. uri popoldne v Horvato gostilni pri Sv. Benediktu v Slov. goricah svoj letni občni zbor in političen shod. Nastopi več govornikov, ki bodo razpravljali o novi volilni reformi in o kmečkih potrebah. Prosimo obilne udeležbe.

Š V notarsko pisarno gosp. dr. Geršaka v Ormežu je vstopil kot koncipijent g. dr. Vekoslav Pečar, doma iz Kamnice pri Mariboru.

Š Viničarski tečaj v Mariboru na sadjarski in vinarski šoli bo od 5. do 17. marca t. l. Udeleži se ga lahko 20 oseb. Istočasno se vrši spomladni tečaj za sadjarstvo in vinarstvo, katerega se lahko udeleži 40 oseb. Ubožni udeleženci vinarskega tečaja morejo dobiti tudi podporo. Prešnje je vložiti do 15. februarja t. l. na ravateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

Š Citalnica v Brežicah ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. januarja 1906 ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“.

Š Pri Sv. Lovrenou na Drav. polju se je vršil minole nedeljo ustanovni shod kmetijske podružnice.

Š Sneg. Pri nas v okolici mariborski je zapadel od minolega petka poneči debel sneg, katerega je huda burja te dni zanesla v velike zamete. Celo zimo do sedaj smo imeli lepo vreme. Božič je bil tak kakor mnogokrat niti Velika noč. Sedaj pa že drčijo sanjke, da je veselo.

Š Sv. Jurij ob Ščavnici. V Kraljevcih je umrl tamošnji občinski predstojnik Andrej Borko. Bil je značajan mož in vrl Slovenec! Naj v miru počiva!

Š Umrla je v Celju zadnjo soboto gospa Marija Wolf, mati znanega „čednega“ poslanca Wolfa. Stara je bila 68 let in rejena v Hebu na Češkem.

Š Pri notranjem ministru sta bila včeraj državna poslanca Ploj in Robič.

Koroške novice.

k V Kotljah se je pokazala pri otrokih davica. Eden otrok je umrl in dva se borita s smrtno. Sole dozdej še niso zaprli. — V sosedni župniji Sele na Stajerskem vladaje med otroki ospice.

k Izginil je. Posesnik Ožbe Vovk v Zeparčah pri Logivesi ima rejenca, ki je kot učenec pri nekem obrtniku v Celovcu. Avgust Steiner, tako je ime rejenca, je star 15 let in je bil do 3. t. m. pri Vovku v Logivesi na obisku. Ta dan se je odpeljal zopet v Celovec. Izstopil je na kolo-dvoru in od tedaj ga ni več na izpregled. Izginil je.

Š Utopljenca našli. Kljub temu, da se dan za dnevom iskali v Vrbskem jezeru trupli ponesrečenih dveh dijakov Müllerja in Drahokoupila, ki sta ponesrečila prošli četrtek, se je končno vendar le šele v ponedeljek posrečilo najti eno truplo — Drahokoupila. Iz globočine 70 m je neki vrbski ribič izlekel truplo, katero so potem pripeljali v Krivo vrbo, kjer je je blagoslovil gimnazijski katehet g. Pazdera. — Truple se je prepeljalo potem v Gradec, kjer se bo pokopalo. — Müllerja še niso našli.

k Umrl je na Dunaju g. Henrik Helly, ki je bil dolga leta kapitan parobroda „Neptun“ na Vrbskem jezeru.

dozidali tudi cerkev, je prodal staro kočo ter si sezidal to ponosno poslepe. Mož je sedaj najpremožnejši v vasi.

„In vi vsi ste mu seveda nevoščljivi? Tudi ti, Marija Gesino?“

Vdova je globoko vzdihnila.

„Naj bo, kakor hoče, tožila ne bom. Toda stari Santeiros je menda s srečo v najožji zvezi. Prostor in zemljišče mu je prepustile morje, denar pa mu puščajo tujci. Mi pa, kar nas je ostalih, živimo od žuljev svojih rok.“

Pedro ni ničesar odgovoril na to, ampak zapel veselo pesmico v posebnem narečju, ki se poje v Mirandji; Marija ga je pozorno poslušala. Pedro je imel prijeten glas, poln in čist kot glas zvona v Dos Clerigos. Toda narečje ji ni bilo znano in ni ga razumela. Ko je končal, ga je vprašala:

„Kakšna je ta pesem?“

„Čul sem jo popevati v Trazu oz Montes; vsebina je tako preprosta, a vendar izraža poseben ponos. Domislil sem se je, ko si mi pripovedovala o sreči in bogatstvu starega Santeira. Vsebinske pesmi je približno ta le:

Ljubša kot ponosno palača
meni moja mala je koč,
ker se nanjo z zavistjo
tujem in gost ne obrača.

„Ali naj te naučim te pesmice, Marija?“
Olmajala je z glave

„Odkar je Gemez mrtev, se mi je petje omrzilo.“

Po kratkem odmoru, med katerim je Pedra opazovala, ga vpraša:

„Meniš li, da naj bo tudi meni moja koč ljubša, kot ona lepa hiša na obrežju?“

„Gotovo, Marija Gesino!“

„In zakaj?“

„Vsekakor zato, ker tam ne vidiš morja, ne čuješ njegovega bučanja, ker se njega valovi ne zaganjajo z vsjo silo ob koč.“

„Jaz naj torej to hvalim, kar ravno dela mojo koč tako burno?“

„Gotovo, Marija; tvoji otroci, menim, da bi bili lahko bogatejši, nego oni bogatega Santeira.“

Vdova je zmajala z glave. Dasi ni razumela Pedrovih besed, mu vendar ni ugovarjala. Ni ga hotela spraviti v slabe volje, ker je imel dosti skrbi zanje in za njene otroke.

(Konec prih.)

k Slovenska predpustna veselica v Celovcu. Kakor vsako leto, prirediti bodo celovski Slovenci tudi letos veliko predpustno veselico in sicer dne 14. svečana. Ta dan se je zato določil, ker je dan petem, četrtek, v Celovcu tedenski sejem in ljudje, ki pridejo sem na sejem, ne zamude vsled veselice več časa. Veselica se bo vršila v istih prostorih kakor lani. Izvolil se je poseben odbor, ki bo poskrbel zato, da bo za vsakega udeleženca dovolj zabave. Igrala bo vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 17 terej domača godba, od katere se sme pričakovati, da ne bo skoparila s slovanskimi komadi. Celovške slovenske veselice so zelo priljubljene pri koroških Slovencih, ker so ponavadi prirejene v mnogo večjem obsegu, kakor pa je na deželi mogoče. In zato je udeležba tudi vselej tako ogromna, da vključuje velikim prostorom vedno primanjkuje prostora. Prepričani smo, da bo tudi letošnja veselica taka, kakor so bile prejšnje, in smemo pričakovati udeležbe iz vseh slovenskih krajev.

Dnevne novice.

Smešna zahteva kranjskih Nemcev. Nemški listi poročajo, da je bila pri Gautschu in Bylandtu deputacija kranjskih Nemcev, ki sta jo pripeljala Schwegel in Barbo in je v imenu kranjskih Nemcev govoril znani dr. Eger. Gospodje se prosili po tem poročilu Gautscha in Bylandta, da naj nikar ne pozabita kranjskih Nemcev pri volivni reformi. Ta želja se bo gotovo izpolnila, kajti zahtevati en mandat za kranjske Nemce po splošni in enaki volivni pravici je tako smešno, da ne Gautsch ne Bylandt pri najboljši volji take zahteve pozabiti ne moreta. Edine le na Kočevskem žive Nemci na Kranjskem kompaktno, kjer jih je vseh skupaj okoli 17.000. Za toliko Nemcev — en mandat! Do tako nezmislne zahteve se še niso pevpeli nikjer ne Nemci ne katerakoli druga narodnost. Sploh je vseh Nemcev na Kranjskem le okroglo 25.000. Gref Barbo bo že moral dema ostati, prav tako, kakor njegov štajerski tovariš grof Stürgh!

Afera dr. Tavčar-dr. Furlan. „Slovenčev“ včerajšnje poročilo je udarilo kakor strela v liberalne kroge, tembelj, ker je „Slov. Narod“ vse stvar zamolčal. Ta reklamni list za Tavčarjevo pisarno sploh vse zamelčuje, kar temu možu ni všeč. Mi nikakor ne zagovarjamo dr. Furlana, pač pa smo morali vse stvar objaviti, ker je edinele iz „Slovenca“ javnosti mogoče izvedeti resnico. Saj celo „Laibacher Zeitung“ ni prinesla dr. Furlanovega „Poslanega“, dasi priobčuje „Poslana“ tujih judovskih sejmarijev. Posledice te afere utegnejo za izsmuknjenega poslanca ljubljanskega mesta postati neprijetne, in zato se ne čudimo, če bo „Narod“ z lepjarjem udrihal po nas. Na papirju ima seveda več poguma, nego na bojišču. Sicer je bil pa dr. Tavčar prej tudi že nezmožen satisfakcije; dve aferi še nista pozabljeni.

Odlikovanje našega rojaka na Ruskem. G. I. Stifter, profesor v Kalugi na Ruskem, doma iz Solčave na Stajerskem je dne 11. nov. 1905. dovršil trideset let, odkar slušbuje na Ruskem. Za te dolgoletne in zvesto službovanje mu je podelil car veliki red sv. Vladimirja 4. stopinje, ki je spojen tudi z dvorjanskostjo in naslovom „ekselenca“. Našemu vrlému rojaku, ki tudi v tujini ni pozabil svojega naroda, čestitamo!

Položaj katoličanov v Bosni. Avstrijska birokracija je v Bosni zakrivila, da sovražijo danes Avstrijo naredi, ki se je nekdanj pozdravljali kot rešiteljico izpod turškega jarma. Poročali smo o tem, kako je vlada obsodila nadškofa dr. Stadlerja, ker je njegov tajnik krstil mohamedana. A to je le en zgled birokratskega absolutizma, s katerim se v Bosni postopa. Tam je vsa oblast v rokah birokracije: uradnik in žandar je vse, vsi drugi nič. Ni deželnega zbora, v katerem bi se razpravljalo o teh razmerah, ni zastopstva v delegacijah. Vlada dela in sodi vse, kakor hoče. Listi ne smejo ničesa pisati, vsake gibanje in zborovanje je prepevedano. Pri tem pa ljudstvo strahovito propada v gospodarskem oziru. Pod avstrijsko vlado se prišli celi kraji na beraško palico. Zato je pa nastalo med bosenski katoličani gibanje, ki dela na to, da se pešlje spemena

sultanu Abduldu Hamidu II. s prošnje, naj on brani katoliške podanike v Bosni, kakor so že večkrat storili njegovi predniki. Tako so se terej časi izpremenili, da katoličani kličejo sultana na pomoč zoper liberalno avstro-ogrsko birokracijo. Oč Avstrije se je pričakovale, da postane pionir omike na jugu, a pod tem zistemom je kompromitirala svojo nalogo.

— Pasivne rezistence na pošti ne bo, ker so objubljeni poštni uslužbencem že razna izboljšanja. Tudi poštni postiljoni dobe starostno zavarovanje. — Penzionirani poštni oficijali in pisatelji O. Flögl je izdal posebno brošuro, v kateri razpravlja o izvrševanju službe po predpisih. Delo po predpisih ni možno, ker je premalo osobja. — Pogajanja med trg. ministrstvom in društvom poštnih pomož. uradnikov dobro napreduje. Stvar se uredi v 8 dneh. Med tem časom ne bo nihče pasivne rezistiral. — Dne 19. t. m. so bili v trg. ministrstvu tudi zastopniki poštnih uradnikov na železnici, ki zahtevajo zvišanje potnine in doklad za nočno službo. Tudi tem bodo uredili plače po njihovi želji.

— Iz hrvaškega gledališča. Intendant Adam Mandrović se je se vrnil s svojega dopusta ter zopet prevzel vodstvo hrvaškega gledališča v Zagrebu.

— Samoumor starega moža. V Turjaku v Furlaniji se je ustrelil z revolverjem 74letni A. Bosma. Vzrok: ne ozdravljiva bolezen.

— Prof. dr. Vatroslav Jagić bo šele 1. 1908. obhajal svojo 70letnico. Nemci bodo merali pač do tedaj še počakati, da odstopi.

— Konferenca sodalitatis ss. Cordis Jesu za semeniško dekanijo bo v ponedeljek t. j. 29. t. m. v Metliki. Začetek ob pol 11. uri.

— Detomor je izvršila neznanka v Trstu in pustila truplo novorojenčkevo na tleh pred hišo št. 6. v ulici Tiziano.

— Samoumor je izvršil mornariški topniški podčastnik Anton Vicher na bojni ladji „St. Georg“, ki križari ob dalmatinski obali. Vicher je bil v ladjinem zaporu zaradi peneverjenja.

— Vseslovansko potovanje v Italijo. Čehi prirede dne 19. aprila t. l. veliko vseslovansko potovanje v Italijo. Udeležijo se ga lahko tudi Jugoslovani, ki vstopijo ali v Trbižu ali Vidmu (Udine).

— V Suhoru je na krvotoku nevarno zbolela c. kr. poštarica Amalija Marra. Zena je vsega usmiljenja vredna in poseba še radi tega, ker jo je v največji bedi zapustil njen mož Jožef, katerega je, kakor že mnogo drugih, premotila tukajšnja bivša zloglasna babica Ana Krašovec na svojo stran. Sedaj skupaj živita. Pohujšanje je veliko. Res lepa dvojica je to!

— Radeckijev veteran umrl. Iz Kranjskegore se nam piše: Tukaj je umrl Radeckijev veterani Simon Mrak v 82. letu svoje starosti. Bil je pošten, značajan in skrben oče svoje družine. Radi njegove priljubljenosti pri vseh veterancih mu je na pravil načelnik veteranskega društva Alojzij Peterman na grobu jako lep govor, za katerega so mu vsi sorodniki umrlega jako hvaležni. Zepet se je pokazalo, kako spoštuje in izvršuje veteransko društvo svoje dolžnost. Lepo je to in vsa čast veteranskemu društvu, katero je v resnici v pomoč svojim udom.

— Utonil je Janez Sorišek Zuh iz Vidma. V petek je šel po železje na Veliko Loko, tam se napil in se zvečer napotil domu. Skoro gotovo je pot zagrešil, zašel na progo in iz proge pri Mali Loki padel v Jemenico, ki je na istem mestu poldrug meter globoka. Doma se prvi dan niso zmedli za njegovo odsotnost, v soboto jih je začelo skrbeti, v nedeljo se ga začeli iskati, v ponedeljek so ga našli v Temenici in pripeljali v mrtvašnico.

— Za kamniško dekanijo je shod sodalitatis ss. Cordis J. v ponedeljek, 29. t. m. v Kamniku. Začetek ob pol 10. uri dopoldne.

— Iz seje „Slovenske Matice“. Župniku A. Kumeru v Stari Loki se prepušča pravica do druge pomnožene izdaje „Olikanega Slovenca“, ki je misli prirediti za „Družbo sv. Moherja“. — Rektoratu srbskega vseučilišča v Belgradu se je odpeljala pismena zahvala za častni sprejem društvenega zastopnika, odbornika A. Trstenjaka, ob otvoritvi zaveda dne 15. vinotoka lani. — Zaklad za dr. E. H. Costove ustanovo je še tolike časa pustiti nedotaknjen, da se nabere vsota 5000 K, in potem iz njegovih obresti razpisavati nagrade za literarne ali umetniške namene. — Na znanje se vzame, da je nameste obolelega blagajnika in hišnega upravitelja gosp. dr. Stareta začasno ta opravila prevzel podpredsednik, kanonik I. Sušnik. — Odobri se po kratkem razgovoru bodoči knjižni program,

zasnovan po posebnem pododseku knjižnega odseka, de malega po predlogih knjižnega odseka. Program se razmnoži, po čiasopisih objavi in razpošlje na pesameznike, ki se zanimajo zanj. Sklene se načelne poudariti „Hrvatski Matici“ knjižno zvezo v tem smislu, da „Slovenska Matica“ izda vsako leto po eno hrvaško knjigo v obsegu 5–6 pol na svoje troške, če „Hrvatska Matica“ založi vsake leto na svoje troške po eno slovensko, pod imenom „Hrvatske“ — oziroma „Slovenske knjižnice“. — Potem, ko tajnik na kratko pojasni delovanje odseka za izdavanje tehniškega slovarja in se izrazijo želje za ponatis Erjavčevih spisov in pa za objavo Vrhovčevih še ne objavljenih spisov, o čemer prevdajaj knjižni odsek, zaključijo predsednik sejo ob sedmih zvečer.

— Na korist otroškim vrtcem priredi dne 1. februarja odbor tržaških gospa v glediščni dvorani „Narodnega doma“ velik ples.

— Štrajka v Zagorju ne bo. V nedeljo so imeli nekateri delavci shod. Cobal je govoril zoper štrajk. On je prebrisan. Dobro ve, da mu zaupa le malo delavcev, in da bi bilo silno težko, vse pridobiti za stavko. Da bi pa vendar njegova veljala, je rajši govoril zoper, češ to je mnogo lažje, kar je v sedanjih razmerah tudi pametno, zakaj delavstvo ni pripravljeno in bi ne moglo vzdržati dolgo. — Govori se, da je tudi iz antipatije proti Linhartu nastopil zoper štrajk.

— Meščanska šola v Postojni. Prvi tečaj te šole se tvori s pričetkom šol. leta 1906/07.

— V novomeški godbi je nastala kriza. Gre se za novega načelnika ter za kapelnikovo mesto. Vsled nereda in pomankljive discipline je dosedanji kapelnik g. Emeršič službo odpovedal, in dokler ne nastopi novi, bodo naročali za predpustno sezono ljubljansko društveno ter vojaške godbe 27. pešpolka.

— Čudno zimsko vreme. V prvi polovici tega meseca smo imeli krasne pomladanske dneve; bilo je kakor da smo že sredi marca in ne šele sredi januarja. No, v drugi polovici se je vreme hkrati preobrnilo, pritisnil je hud mrz. O letošnjem čudnem zimskem vremenu, ki vlada sedaj v celi Evropi, sodi neki angleški meteorolog nastopno: Na Angleškem je te dni sijalo tople solnce; temperatura je bila raznovrstna, samo ne januarska. Tudi na jugu angleškega otoka so skoro pozabili, kakov da je sneg. Iz Biaritza prihajajo vesti o strašni vročini, v Montreuxu je vreme blatno, vlažno in toplo, kakor v aprilu. Vezuv je zopet aktiven in bruba lavo v obilni meri. V Svici je tako toplo, da je sneg po gorah skoraj skopnel; z Dunaja pa javljajo o velikih viharjih in potresih. Nasprotno pa v Egiptu tožijo radi zime, kakršne že niso imeli 25 let; v Avstraliji se oblačijo v kožuhe. — Anglež konstatuje, da nad vso južno Evropo vlada atmosferska struja, ki je prinesla iz Sahare topli zrak in prah.

— Zmrznil. Iz Križev pri Trzinu se nam poroča: V noči od 19. na 20. januarja je zmrznil posestnik Jože Košir, po domače Vovrač, iz Gojzda. O „ave Mariji“ se je podal iz Križa proti domu in je obležal. Domači pravijo, da ga je večkrat napadala neka božijast.

— Za notarja v Radečah je imenovan dr. Konrad Stöcklinger.

— Jugoslovanski novinarski kongres. Prvi jugoslovanski novinarski kongres bo v Belgradu na spemlad. Dan kongresa in program njegovega dela bo določile „Srpsko novinarsko udruženje“ v spozrazumu z „Bulgarskim publicističkim druženstvom“ ter s slovenskimi in hrvaškimi novinarji. V teku februarja bo v Belgradu konferenca slovenskih, srbskih, hrvaških in bolgarskih časnikarjev, na kateri se bodo določile posameznosti kongresa. — „Srpsko novinarsko udruženje“ je že poduzelo korake, da pripravi vse potrebne za kongres.

— Nova tiskarna se je ustanovila v Krškem z naslovom „Zadružna tiskarna“. V upravnem svetu so g. Tomaž Romih, Anton Umek in Vinko Žener.

— Promoviran bo jutri na Dunaju za doktorja prava gospod Ciril Nemanič.

— Oživiti hočejo Lahi že zdavnaj mirno zaspalo politično društvo „Societá politica Friulana“, ki je imela nalogo, da brani Furlansko „slovenskega navala“. Baje Slovenci preveč napredujejo in je zato treba bolj energičnega laškega odpora.

— Izprememba cenika za izpiske iz katastra. Finančno ministrstvo je ceno za izpiske iz poligonálnih izdelkov katastra, zadevajoče koordinate in topografske poligonálnih pik, ki je do sedaj znašala do 20 pik 20 kron, določila na 5 kron do vstevših 5 pik.

— Novo izobraževalno društvo „Savica“ se snuje v Srednji vasi.

— Ameriške novice. V Sheboygani (Wis.) je umrla soproga gostilničarja Katarina Strupch vsled ponesre-

čene operacije. Doma je iz Trebelnega na Dolenjskem. — V Ironwoodi (Mich.) sta ponesrečila v rudniku Miko Grižanič iz Tribuž (pri Crnomlju) in Jasić Leknar iz Podgore pri Starem trgu.

— Dirka avtomobilov po vsej Evropi. Iz Berolina poročajo, da priredi tamošnji avtomobilski klub v zvezi z zastopniki vseh večjih avtomobilskih klubov dirko na poti, ki obsega 5000 km. Ta dirka se prične v prvi polovici avgusta v Parizu in ji je določena pot od tam dalje čez Linoges, Aix-les Bains, Turin, Milan, Trst, Ljubljana, Ljubelj, Celovec, Gradec, Dunaj, Budimpešta, Breslava, Berlin, Hanover, Bielefeld, Kolin, Aiv-la-Chapelle, Spea, Bruselj in od tu nazaj v Pariz. Dirke se udeleži 200 avtomobilov.

— Albancev v pomoč. Na Dunaju se je osnoval odbor avstrijskih plemičev in parlamentarcev, ki bo nabiral darila po vsej Avstriji za nesrečne Albance, ki se prišli ob imetje vsled potresov in povodni.

— Kako mora salutirati častnik, ki pelje damo ob roki. V tem oziru je desletje obstojalo povelje, da mera častnik odtegniti roko dami in salutirati z desnico. Seveda se ni vsakdo tega držal; navada je bila, da je častnik salutiral z levico in šel mirno naprej. Vendar mu je siten predstojnik lahko napravil sitnosti. — Sedaj pa je vojne ministrstvo izdalo reserwatno povelje, ki določa, da častnik, ki pelje damo, salutira z levico. Le če se je častnik sam oklenil dame za roko, je mora izpustiti in salutirati z desnico.

— Šolske vesti. Za pomožnega učitelja v Ribnici je imenovan g. Edvard Delak, za prov. učitelja v Žužemberku pa g. Alojzij Marok.

Ljubljanske novice.

Ij Kanonično vmeščen je bil danes na župnijo Sv. Petra v Ljubljani č. g. Frančišek Pavlič, dosedanji tamošnji župni upravitelj.

Ij Telefonskih žio je v Ljubljani telike potrganih, da bi bilo treba le še štirikrat teliko dela, kolikor je sedaj poprav, in telefonsko omrežje bi bilo popolnoma novo. Telefonske žice popravljajo po mestu trije oddelki monterjev, skupno 21 delavcev. Pri tako velikih poškodbah bi bilo treba več delavcev dobiti od drugod. Če bo tako šlo, škoda še v enem tednu ne bo popravljena. Če bi se tako delalo ob tolikih škodah n. pr. na Dunaju, bi nekateri okraji celo leto ne dobili več telefonske zveze. Ognjegasno društvo še danes ni telef. zvezano, kar bi bilo lahko v slučaju ognja esedepolno. Vsi naročniki telefona so opravičeno nejevoljni. Državni poslanec Ljubljane dr. Tavčar se seve ne gane, da bi se dela pospešila.

Ij Židje na trgu so silno predrzni. Treba bi bilo okoli njih postaviti redarje, da bi usiljivo ne nadlegovali občinstvo. Magistrat sploh premilo postopa s temi židi, ker jim celo pusti, da imajo nad svojim „pefelnom“ mažarske napise. V našem listu so hoteli imeti ti židovski predrznežji bogate plačane reklame, pa smo jih vrgli iz uredništva in upravnštva. Uradna „Laibacher Zeitung“ se je seve postavila tudi to pot v administrativnem delu na drugo stališče in kričave priporoča židovski švindeli, namestu da bi opozorila občinstvo, naj se ne pusti od ogrskih židov vleči za nos in preplačevati stvari, ki se pozneje pokažejo, da so za nič. Tem židom je treba odlečno pokazati pot iz Ljubljane!

Ij Predavanje „Slov. kršč. soc. zveze“ je bilo predvčerajšnjim izborno obiskano. Predaval je g. dr. Aleš Ušeničnik o praznoverju. Naslikal je živo že pojenjajoče vero v čarovnice, ki se je zanesla najbrže po cigankah, nadalje sleparijo špiritizma in sleparije Taxilove s satanizmu. Ostro je obsojal osobito verske vraže in osmešil „vere“ v volkodlake. Predavanje je bilo dasi strogo znanstveno, tako poljudno, da je je vsakdo razumel. Prihodnji terek predava v „Zvezi“ g. dr. Gruden in sicer s porabo skioptikona.

Ij Ljudski koncert Glasbene Matice. Odbor „Glasbene Matice“ je že pred leti sklenil, prirediti po možnosti poleg običajnih koncertov tudi ljudske koncerte, da se glasbena izobrazba nudi tudi najširšim slovenskim kregom. Ta sklep se dosedaj iz raznih tehničnih razlogov ni mogel izvršiti. V prvi vrsti zaradi tega, ker ni bilo dvorane primerno velike za take ljudske koncerte, da bi se ob nizki vstopnini pokrili vsaj troški. Na dobitek se z ozirom na smeter itak ne reflektuje. Sedaj je prilika ugodna, da se dvakrat v „Narodnem domu“ izvrstno uspeli oratorijski koncert, „Visoka pesem“, izvede kot ljudski koncert v veliki dvorani hotela „Union“ in da se poslušanje te veličastne skladbe proti nizki vstopnini omogoči kar najširšemu slovenskemu občinstvu. Odbor „Glasbene Matice“ je torej sklenil, da se Bossijeva „Visoka pesem“ izvaja v tretjič na Svečnico, dne 2. februarja ob

5. popoldne v veliki dvorani hotela „Union“ ob izredno znižanih cenah.

Ij **Pogrešajo** 28letnega delavca Antona Vodnika iz Podgorice pri St. Jakubu.

Ij **V kaznilnici je umrla.** V ženski kaznilnici v Begunjah je umrla Ljubljanka M. H., ki je bila po peklico šivilja. Obsedela je v zaporu zaradi različnih goljufij vsega skupaj 22 let.

Ij **Konkurz** je razglašen nad trgovino Marije Zargi, trgovke na sv. Petra cesti.

Razne stvari.

Najnovejše.

Nevarno je obolet, kakor poročajo iz Budimpešte kardinal Vaszary. V asica podedovala milijone. V Parizu umrla odvetnik Chartrain je svoji rojstni vasi Dampierre, ki ima 212 prebivalcev zapustil 2 in pol milijona, ter določil, da se iz tega zgradi bolnišnica, zavetišče za stare ljudi ostanek pa porabi za dijaške ustanove.

Grof in grofica Lonyay sta kupila posestvo Oroszvar pri Požunu za štiri milijone kron ter se bodeta ondi stalno naselila.

Poroka Rooseveltove hčerke bo 17. februarja opoldne. — Franceska vlada je sklenila, da ji pošlje za svatevsko darilo preprogo od gobelina.

Gospa p. l. Hervay je zopet pričela svoja sleparstva. Sedaj je stanovala v bližini Dunaja ter se imenovala „baronica Kirchberg“. Ondi je zapletla v svoje mreže nekega častnika, ki se je z njo zaročil. Slučajno je parček videl neki častnikov prijatelj, ki je prijatelju razkril sleparico.

Telefonska in brzolajna poročila.

Trbovlje, 25. januarja Razni čedni in nečedni letaki se berejo po hišnih voglih. Vse kaže, da je Pazn. in del. podp. društvo strle dosednji neznosni terorizam soc. demokratov. Z nestrpnostjo pričakuje vse odgovora od rudniške družbe z Dunaja na zahteve „Podpornikov“. Stavka bo najbrž ta teden končana.

Trst, 25. jan. Železničarska obstrukcija je silno udarila tržaške trgovce. Mesto 58 vagonov je bilo včeraj naloženih le 32. Železniško vodstvo pozivlje uslužbenca k rednemu delu, sicer zapre skladišča in odprsti obstrukcioniste. To se je javilo na shodu železničarjev. Ti so pa sklenili, da zahtevajo popolnoma novo preiskavo na Nabrežini proti načelniku Pavšiču. Dotlej vztrajajo v rezistenci.

Trst, 25. jan. V Trstu in na Reki je taka burja, da je oviran promet z ladjami.

Dunaj, 25. januarja. Gautschev načrt o parlamentariziranju ministrstva se je popolnoma izjalovil. Izvrševalni odbor mladočškega kluba Pacak u ni dovolil vstop v ministrstvo. Mladočehi se hoteli, da jim Gautsch obenem zagotovi tudi izvršitev vseh ostalih narodnih čeških zahtev, ker pa bar. Gautsch tega ni mogel storiti, se je parlamentariziranje kabineta razbilo. Ker je bil med imenovanjem Pacaka in Derschatto za ministra iunktim, sedaj tudi Derschatta ne postane minister.

Dunaj, 25. januarja. Danes se je vršila seja odbora nemške četvice, v kateri je poslanec Derschatta poročal o svojih pogajanjih s Pacakom in Gautschem. Odbor je izdal komunike, v katerem izjavlja, da je Derschatta podal popolnoma jasno in zadovoljivo poročilo in da je razmerje bistveno drugačno, kakor se je pa slikalo v javnosti. Odbor sklicuje za ponedeljek k seji izvrševalni odbor nemških strank, da poda popolno poročilo o pogajanjih in razvoju stvari.

Dunaj, 25. jan. Fejervary bo danes popoldne od cesarja sprejet v avdienci. Iz Budimpešte je odpotoval na Dunaj grof Andrassy, katerega bo jutri cesar sprejel. Treba bo še nekaj dni, da se dobi jasna slika o sedanjem položaju.

Dunaj, 25. januarja. Iz Sarajeva poročajo, da je nadškof Stadler zopet krstil dva mohamedanca in da mu nekateri mohamedanci groze z atentatom, ako ne neha s krstili.

Sofija, 25. januarja. Bolgarsko časopisje poziva vlado in nared, naj držita skupaj in naj podpirata Srbijo v carinski vojski proti Avstriji.

Belgrad, 25. jan. Ministrski svet je sklenil protest proti zapiranju meje od strani Avstrije, ko vendar avstrijsko-srbska trg. pogodba še obstoji. Če protest nič ne izda, slede od strani Srbije represalije. Posebno se poudarja, da je nepravilno od Avstrije, ako zapira meje tudi pitani živini. Ministrski predsednik se je izjavil, da bo morala Srbija pri bodočih trgovskih pogodbah s Srbije biti previdnejša, da jih ne bo mogla Avstrija kar meni nič, tebi nič kršiti.

London, 25. januarja. Profesor na edinbuški univerzi, dr. Robertson, je zasledil paralise bacil.

Carigrad, 25. jan. S tvrdko Creuzot je sklenila Turčija pogodbo za devet obrežnih ladij in eno topničarico za 6 milijonov K.

Odesa, 25. jan. Drugo črnomoško brodovje odplave v Kavkaz.

Peterburg, 25. jan. Ruska vlada je izdala odlok, ki pravi, da je ruski uradnik lahko pristaš vsake ruske stranke le ne revolucionarne, ne sme pa biti strankin voditelj, zastopnik ali odbornik, ker ima dovelj drugih poslov.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam v toliki meri lajšali prebriske ure v dolgotrajni bolezni, kakor o prerani smrti našega brata

Matej Mohorič

mlekarja v Žireh

s tako gniljivimi izrazi globokega sočutja, vsem, ki so prihiteli od vseh strani izkazati zadnjo čast blagemu pokojniku, se tem potom zahvalujemo. Posebej pa še izrekamo zahvalo slavn. prostovoljnemu gasilnemu društvu, pevskemu društvu „Sora“, gosp. Lengorjevi soprog, kakor vsem, ki so kakorkoli izkazali pokojniku zadnjo čast. 160

V Žireh, dne 23. januarja 1906.

Žalujejo ostali:

Jakob Mohorič, oče. Janez, Ignacij, Pavel, bratje, Marija Mohorič, sestra.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani oče in brat, gospod

Jožef Gruden

posestnik na Volaki, župan občine Lužarji, načelnik cestnega odbora itd.

včeraj popoldne ob 5. uri previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal. 166

Na Volaki, dne 24. januarja 1906.

Žalujejo ostali.

Učenec

ki ima veselje do trgovine se takoj 149 2-1 sprejme pri tvrdki RUD. RUTNER, trgovec Vrhnika.

Meteorologično poročilo.

Vršina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje bare- metra v mm	Tempe- ratara po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
24	9. zveč.	744 1	-4 7	sr. svzh.	obl.	0 0
25	7. jut.	740 7	-7 0	sr. jvzh.	"	
	2. pop.	738 9	-4 3	sl. jug	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. -3 9°, norm. -2 1°.						

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 24. januarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99 90	100 10
4% srebrna renta	99 90	100 10
4% avstrijska krona renta	100 10	100 30
4% zлата renta	117 90	118 10
4% ogrska krona	96 15	96 35
4% zлата	114 30	114 50
4% posojilo dežele Kranjske	99 50	101 10
4% posojila mesta Spljet	100 65	101 65
4% Zader	100 10	101 10
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 60	101 60
4% češka dež. banka k. o.	100 10	100 30
4%	100 15	100 50
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 45	101 40
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	106 45	107 45
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4%	100 10	100 40
4% ogr. cen. dež. hr.	100 10	101 10
4% hip. banke	99 50	100 50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 50	101 50
4% obl. češke ind. banke	99 90	100 90
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 50	100 50
4% prior. dol. žel.	315 90	317 90
4% juž. žel. kup. 1/1, 1/2	100 25	101 75
4% avstr. pos. za žel. p. o.	195 50	197 50

Srečke.	1860 1/2	1864
Srečke od 1. 1860 1/2	195 50	197 50
1864	290 10	291 10
tizske	161 25	163 25
sem. kreditne I. emisije	297 50	307 50
II.	299 50	309 50
ogr. hip. banke	264 10	269 50
srbske á frs. 100 100 100 100	102 10	111 10
turške	140 95	150 95
Basilika	25 30	27 30
Kreditne	477 10	486 10
Inomoške	79 10	85 10
Krakovske	98 10	99 10
Ljubljanske	61 10	67 10
Avstr. rud. križa	52 25	54 25
Ogr.	83 10	35 10
Rudolfove	57 10	63 10
Salcburške	72 10	78 50
Dunajske kom.	529 50	539 50

Delnice.	120 10	121 10
Južne železnice	666 40	667 40
Državne železnice	163 10	164 10
Avstr. ogrske bančne delnice	674 75	675 75
Avstr. kreditne banke	795 10	796 10
Ogrske	246 10	246 50
Živnostenske	664 10	667 10
Premogokop v Mostu (Brüx)	530 10	531 10
Alpinske montan	2630 10	2650 10
Praške žel. indr. družbe	528 75	529 75
Rima-Murányi	276 10	279 10
Trbovlske premog. družbe	561 50	564 10
Avstr. orožne tovr. družbe	159 10	160 10
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 33	11 37
C. kr. cekin	19 12	19 14
20 franki	23 50	23 58
20 marke	23 96	24 04
Severajns	117 425	117 625
Marke	95 60	95 80
Laški bankovci	251 50	252 10
Rubli	4 84	5 10
Dolarji		

Jeseniški hlapci

prirede 164 1-1

v soboto 27. januarja zvečer v Ferjanovem salonu

veselico s plesom.

Začetek ob 7. uri. Vstopnina 50 vin. P. n. sl. občinstvo se vljudno vabi na obilen obisk.

Kupujte narodni kolek!

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo ne pod 14 let star, nekoliko nemščine vajen, in poštene hiše, sprejme se v večjo trgovino. Ponudbe na

I. Razboršek

Šmartno pri Litiji.

128 4-3

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

163 3-1 Za gl. 195.

1 prekrasno pozlačena precijska ura s verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno arcalce, 1 usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pravico, 1 par manjšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj s uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 195. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna trdnja

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Znana gostilna

„pri Posevku“ v Tupaličah.

S tremi sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico, velikim hlevom, ledenico, kegljiščem, ter senčnatim vrtom, odda se v najem.

Ponudbe do konca meseca lastniku

F. Urbančiču.

157 3-2

Dva učenca

za večjo trgovino z mešanim blagom

fakoj sprejme

3-3 FRANC KS. PETEK 148 v Ljubnem, Savinjska dolina, Štajersko.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Podružnica iz Berolina.

Ta teden:

Ehrwald na Tirolskem

161

Odprto vsak dan od 9. ure jutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. zvečer.

VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Dijaki, otroci in vojski od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K, 10 potovanj 3 K. Dijaki, društva, otroci in vojski polovico. — Sole in društva znižane cene!

Starine

vseh vrst, posebno sohe, oltarje ali njih dele, lesene podobe (reliefe), svečnike, cerkveno posodo, omare, skrinje, stole, peči, cinasto posodo, orožje, oklepe, izkoptine itd. itd. 165 3-1

kupuje po najvišjih cenah

za neko zbirko

Ambrož Rohrer in Liencu (Tirolsko).

Ponudbe, tudi v slovenščini se rešijo najhitreje.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod „Narodno kavarno“.

162

Od nedelje 21. januarja do vštete sobote 27. januarja 1906:

Južna Amerika

(Panama, Ecuador, Peru in Chile.)

2291 53

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrobane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavolje.

Rekompt in inkasno menlo.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.